

N:o 1/1945.

KULTURUTSKOTTETS betänkande N:o 1/1945 i anledning av särskilda till Ålands landsting inkomna petitioner om beviljande av bidrag ur de vederlagsmedel, vilka enligt lagen av den 10 december 1929, stå till landskapet Ålands disposition under år 1946.

Sedan landstinget inbegärt kulturutskottets utlåtande över nedanstående till landstinget ingivna petitioner rörande bidrag ur härovan nämnda vederlagsmedel, får utskottet värdsamt framhålla och föreslå följande;

N:o 1/1945. Landstingsman Paul E. Paulsons petition om beviljande av ett anslag, stort 3.000 mark, för upprätthållandet av Ålands kommunala upplysningsbyrå. Då utskottet anser att förenämnda anslag bör belastas den ordinarie inkomst- och utgiftsstaten, föreslår utskottet, att landskapsnämnden vid uppgörandet av budgeten för år 1946 skulle taga i övervägande, huruvida ej hela summan (6.000 mark) kunde upptagas i den ordinarie staten. Såvida medel ej erhållas på detta sätt, föreslår utskottet ett godkännande av petitionen.

N:o 2/1945. Densammas petition om ett anslag av 5.000 mark till landskapsnämndens disposition för centralbibliotek. Utskottet, som hänvisar till under tidigare år för ändamålet beviljade anslag, önskar fästa uppmärksamheten vid den omständigheten, att biblioteksverksamheten i hög grad är ägnad att höja läslusten och det intellektuella intresset hos Ålands folk och sålunda befrämja den kulturella odlingen inom landskapet. Utskottet föreslår förty, att det äskade beloppet beviljas.

N:o 3/1945. Densammas petition om ett anslag av 5.000 mark för folkbiblioteken. Hänvisande till under föregående punkt uppgivna skäl föreslås godkännande.

N:o 4/1945. Densammas petition om ett anslag av 6.000 mark att utdelas som stipendier åt mindre bemedlade ynglingar, som besöka Ålands lantmannaskola och fiskarskolan i Pernå. Då medel för detta ändamål för innevarande år observerats i ordinarie inkomst- och utgiftsstaten, föreslår utskottet, som finner det självfallat att så jämväl kommer att ske under 1946, att petitionen förkastas.

N:o 5/1945. Landstingsmännen Carl Holmqvists och Carl Holmströms petition om beviljande av ett anslag, stort 3.000 mark för anskaffande och underhåll av skeppsbibliotek på åländska fartyg. Utskottet föreslår att petitionen måtte godkännas och hänvisar såsom stöd härför till sitt uttalande under punkt 2 och 3.

N:o 6/1945. Landstingsman Carl Holmqvists m.fl:s petition om ett anslag om 4.000 mark för inköp av museiföremål till det under bildning varande Ålands Sjöfartsmuseum. Utskottet anser petitionens ändamål värt beaktande enär det för Åland och dess sjöfart är av betydelse för kommande generationer att inhämta kunskap om gångna tiders förhållanden på det nautiske området. Förty föreslås godkännande.

N:o 7/1945. Desammas petition om ett anslag, stort 3.000 mark till understöd åt mindre bemedlade elever vid Högre navigationsskolans navigationsavdelning samt

ett anslag om 2.000 mark till understöd åt mindre bemedlade elever vid nyssnämnda skolas maskintekniska avdelning. Medel för ändamålet har för närvarande år observerats i ordinarie budgeten, varför utskottet, hänvisat till motiveringen under punkt 4 föreslår, att petitionen måtte förkastas.

N:o 8/1945. Landstingsmännen Tor Brennings och Hugo Johanssons petition om beviljande av nedanstående understöd och bidrag:

- a) 3.000 mark åt mindre bemedlade elever vid Ålands Lyceum;
- b) jämväl 3.000 mark åt mindre bemedlade elever vid Ålands Folkhögskola samt
- c) 12.000 mark till landstingets representationskassa.

De under punkt a) och b) äskade anslagen anser sig utskottet böra förorda och hänvisar härvid till de skäl, som under föregående år framhållits till stöd för anslagens beviljande. Vidkommande det under punkt c) äskade beloppet om 12.000 mark till landstingets representationskassa, har utskottet konstaterat att i kassan i detta nu finnas 60.694 mark disponibla medel. Det oaktat har utskottet med hänsyn till penningvärdets fall, samt med hänsyn jämväl till den omständigheten, att man kan utgå ifrån att större anslagsbehov inom en nära framtid komma att ställas på nämnda kassa beslutat förorda petitionen.

N:o 9/1945. Landstingsman Lennart Mattssons m.fl:s petition om ett anslag, stort 6.000 mark till Ålands Ungdomsförbund samt ett anslag om jämväl 6.000 mark till Ålands Sång- och Musikförbund. Beträffande bägge anslagen föreslår utskottet godkännande, men önskar i detta sammanhang likväl framhålla, att styrelsen för Ålands Sång- och Musikförbund enligt utskottets åsikt under de senaste åren ej omhuldat åländska intressen inom sången och musiken på sätt man av föreningen haft orsak förvänta.

N:o 10/1945. Landstingsmännen Wilh. Wiléns och Frans Bertells petition,

att den del av 15.000 mark, som av vederlagsmedlen beviljats till bidrag för uppförande av ett postmonument på Eckerö, även i år måtte beviljas utgå med 5.000 mark. Petitionen förordas under hänvisning till landstingets i ärendet tidigare fattade beslut.

N:o 11/1945. Landstingsmannen Evald Haggbloms m.fl:s petition om ett anslag stort 3.000 mark till Ålands Marthadistriktsförbund för befrämjande av den kvinnliga hemslöjden inom landskapet. Hänvisande till föregående års motivering för anslagets beviljande, föreslås godkännande.

N:o 12/1945. Desammas petition om ett anslag om 5.000 mark att utgivas som bidrag för byggande av telefonledningar till avlägset liggande skärgårdsbyar. Hänvisande till landstingets tidigare i saken fattade beslut och med hänsyn till det isolerade läge, vari särskilda skärgårdsbyar befinna sig samt jämväl med hänsyn till de knappa ekonomiska förhållandena, under vilka bebyggarna å förenämnda orter leva, föreslår utskottet, att petitionen måtte godkännas.

N:o 13/1945. Desammas petition om beviljande av ett anslag om 15.000 mark att utgivas som understöd åt idrottsorganisationer i landskapet. Med hänsyn till den betydelse idrotten har för ungdomens såväl andliga som fysiska fostran förordar utskottet beviljande av det äskade anslaget.

N:o 14/1945. Landstingsman Jac. Lundqvists m.fl:s petition om ett anslag, stort 4.000 mark, att utdelas såsom stipendier åt mindre bemedlade elever vid Mariehamns Kock- och Stuertskola. Utskottet föreslår förkastande och hänvisar i sådant avseende till sin motivering under punkt 4.

N:o 15/1945. Landstingsmännen J.A. Sjöbloms och Arthur Larsons petition om att Ålands Kulturfond måtte beviljas ett anslag om 5.000 mark. När frågan om anslag till kulturfonden senaste höst i landstinget behandlades gjordes bl.a. gällande, att vederlagsmedlen inte borde fastslås i fonder utan helst årligen utgivas för kulturella och allmänt väl befrämjande ändamål. Ehuru en sådan inställning särskilt med hänsyn till penningvärdets fall väl kan försvaras, är dock utskottet enhälligt av den uppfattningen, att Ålands Kulturfond intar en sådan särställning, att den väl förtjänar det stöd från landstingets sida, som i petitionen äskas. Det ankommer ju på landstinget att framom alla andra värda sig om åländska kulturella intressen. Landstinget bör därför s.a.s. visa vägen för firmor och enskilda till Ålands Kulturfond, så att denna för framtiden kan bli en betydelsefull faktor för landskapets kulturella utveckling.

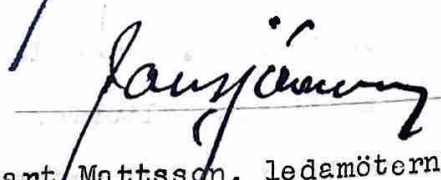
Utskottet konstaterar, att vid uppgörande av förenämnda förslags sammanlagt 80.000 mark beaktats. Ehuru förslaget till fördelningen av vederlagsmedlen i sista hand ankommer på landskapsnämnden, har utskottet likväl funnit skäl föreligga att uttala sig om nu uppräknade petitioner och rättmätigheten av de däri äskade anslagen. Jämte det utskottet är medvetet därpå att dess beslut i varje särskilt fall icke är bindande för landskapsnämnden önskar utskottet fästa uppmärksamheten vid, att nu ej petitionerats om anslag för särskilda ändamål, vilka äro av den beskaffenhet, att medel ur vederlagsmedlen därför borde anslås, men uttalar utskottet förhoppningen att landskapsnämnden fäster avseende härvid.

Utskottet får förty vördsamt föreslå,

att landstinget måtte överlämna här ovan behandlade petitioner till landskapsnämnden för att av denna beaktas vid uppgörande av förslag till budget för vederlagsmedlen under år 1946, vilket förslag av landstinget inväntas vid instundande höstsession, då petitionerna jämväl torde till landstinget återställas för att undergå slutlig behandling i sammanhang med fastställelsen sagda budget.

Mariehamn den 1 mars 1945.

På kulturutskottets vägnar;

Närvarande i utskottet: ordföranden Lennart Mattsson, ledamöterna Evald Häggblom och Carl Holmström.